

Kleine jongens worden groot

De wereld van de controller is volwassen geworden.

ControllersMagazine bestaat 20 jaar, de RC-opleiding 21 jaar en de Vereniging van Register Controllers (VRC) 19 jaar.

Het Controllers Instituut (CI) is iets jonger en is nu 13 jaar.

Hoe wordt er eigenlijk naar ons gekeken?

De eerste jaren van het controllersleven zijn zeer succesvol geweest. In 21 jaar is het aantal RC's gegroeid tot 2200. Ook de RA's (accountants in business) zijn met bijna 2500 gegroeid, vanaf de start van het CI. Inmiddels gaan we richting de 7000 (!) leden. Allemaal collega's die op de een of andere wijze iets hebben met het vakgebied.

Zonder overdrijving kan gesteld worden dat de RC-opleiding tot de allerbeste in zijn soort ter wereld behoort. Sinds 2006 is de opleiding erkend als internationale post-master (vergelijkbaar met postdoctoraal), waarbij nieuw RC-afgestudeerden nu ook de titel van *Executive Master of Finance and Control* mogen voeren.

Ook op andere vlakken is de ontwikkeling van de beroepsgroep een succesverhaal. Zie de vele advertentiecampagnes waarin controllers (RC/RA's) worden gevraagd, maar denk ook aan de enorme groei in deelnemers aan congressen, cursussen, bijeenkomsten enzovoort. Het klinkt allemaal erg mooi en het is zeker iets om erg trots op te zijn. Als nieuwe voorzitter van het Controllers Instituut is het dan ook een eer om hieraan bij te dragen.

Echter, als ik met een echte onafhanke-

lijke controllersblik naar dit succesverhaal kijk, dreigen nieuwe ontwikkelingen roet in het eten te gooien. De groei in controllersland blijft toch een beetje het succesverhaal binnen de grenzen van het kleine Nederland. We missen brede internationale erkenning en moeten flink aan de bak om dit de komende jaren te gaan waarmaken. Anders kan het succes van de afgelopen twintig jaar met te weinig elan vervolgd worden. Klinkt dit als te ambitieus? Wat mij betreft niet. De trend van internationalisering zet op dit moment erg hard door en heeft zijn weerslag op de beroepsgroep.

Enerzijds zijn er door fusies en buitenlandse overnames steeds minder CFO-posities in Nederland te vergeven. Anderzijds zie je een trend dat bij van oorsprong

Schroef en Philips. Sinds enkele jaren hebben we echter te maken met internationale standaarden. Van het toch in Nederland gangbare *principle based* met ruime eigen interpretatie, zijn we in Europees verband gegroeid naar een specifiek stelsel van regels.

Van oorsprong werd de kracht van onze RC's en RA's toch ook sterk bepaald door het vakgebied administratieve organisatie. In de jaren tachtig werd deze bijna volledig gedomineerd door de Nederlanders Starreveld, Van Nimwegen en Van Leeuwen. Maar sinds de boekhoudschandalen is dit in een ander licht komen te staan; denk aan het Amerikaanse Sarbanes-Oxley en de hantering van de internationale COSO-standaard.

Ook op het gebied van management accounting is de nationale inbreng be-

Het wordt tijd om de nationale positie die we hebben opgebouwd internationaal te gaan uitbouwen

grote Nederlandse beursfondsen ook steeds vaker buitenlandse CFO's zitten; of we nu spreken over onze blauwe zwaan, onze lampenfabrikant in het zuiden, ons supermarktconcern of een van onze financiële instellingen.

Nu is de trend van internationalisering prima als we tegelijkertijd zien dat onze RC's en RA's bij buitenlandse concerns tot vergelijkbare niveaus door stijgen. En dat valt op dit moment sterk tegen. Zijn we te passief, te weinig ondernemend? Of heeft het nationale succes ons lui gemaakt? Immers, als het bij het ene bedrijf even niet loopt qua carrière, is er vaak wel een alternatief bij een andere. En de goeden onder ons hoeven hiervoor niet eens hun best te doen, want die worden gewoon gebeld door de headhunters.

Ook vaktechnisch zijn we in internationaal verband ons sturend vermogen voor een deel kwijtgeraakt. In de jaren tachtig maakten we ons nog zorgen om, in belangrijke mate Nederlandse, winstbepalingsstelsels, zoals stelsels Van der

perkt. Sinds de belangrijke publicatie in de jaren tachtig van de Amerikanen Kaplan en Johnson ('Relevance lost: the rise and fall of management accounting'), is het nog niet gelukt om met fundamentele theorieën te komen die een sterke Nederlandse inbreng kennen.

Kortom: het wordt tijd om de nationale positie die we hebben opgebouwd internationaal te gaan uitbouwen. Wat mij betreft zowel loopbaantechnisch, als vaktechnisch. We zijn qua beroepsgroep in twintig jaar sterk gegroeid en hebben hiermee een prachtig potentieel om zo'n doelstelling in te kunnen vullen. Op weg dus naar een succesvolle middelbare leeftijd!

Auteur **Paul Kelder** is sinds januari de nieuwe voorzitter van het Controllers Instituut.